

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROG_ZP_2008/743

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA V OBDOBJU 2004-2008

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P6-0235
Naslov programa	Slovenska zgodovina
Vodja programa	7320 Rajko Bratož
Obseg raziskovalnih ur	34.850
Cenovni razred	A
Trajanje programa	01.2004 - 12.2008
Izvajalke programa (raziskovalne organizacije in/ali koncesionarji)	581 Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

2. Poročilo o realizaciji programa raziskovalnega programa¹

Zaključno poročilo, ki časovno zajema obdobje do konca leta 2008, je v skladu s splošno uveljavljeno delitvijo zgodovine na pet obdobj (antika, srednji vek, novi vek, 19. stol. 20. stol.), razdeljeno na pet sestavnih delov, ki mu sledi pregled celote.

(I.) ANTIČNA DOBA. V programsko skupino je bil vključen en raziskovalec in njen vodja Rajko Bratož. Pregled antične zgodovine slovenskega prostora pripravlja skupaj s tremi raziskovalci Inštituta za arheologijo ZRC SAZU: Slavko Ciglenečki, Jana Horvat, Marjeta Šašel Kos. Rokopis sinteze je v nastajanju. Po dosedanjem dogovoru s Cankarjevo založbo bo po oddaji rokopisa šel prvi zvezek Slovenske zgodovine v drugi polovici leta 2009 v tisk. Bratožev del je zgodovinski pregled dobe od 235 do 600 in priprava indeksov. Njegovo raziskovalno in publicistično delo 2004-2008 zajema dve knjižni objavi doma (ene v soavtorstvu) in 23 znanstvenih prispevkov (člankov ali poglavij knjige, od tega 14 v tujini; v tisku je še 8 razprav v tujini). Njegovo glavno delo je (1) »Rimska zgodovina« (gl. Predlog II.B.5.1, Dosežki). (2) Druga knjižna objava (ID 219786496) je dopolnjena slovenska izdaja nemške monografije (2003), katere glavni avtor je nemški zgodovinar Friedrich Lotter, drugi sodelavec pa Helmut Castritius. Bratož je objavil večje število razprav, ki se nanašajo na izbrane teme v naslednjem kronološkem zaporedju: (1) preganjanja kristjanov v Dioklecijanovi dobi; (2) prvo obdobje vzpona krščanstva in cerkvene organizacije v poznem 4. stol.; (3) nastanek in razvoj meništva; (4) migracije prebivalstva iz rimske Panonije po propadu rimskega limesa v začetku 5. stol.; (5) vprašanje kontinuitete iz antike v zgodnji srednji vek; (6); odmevi antike v historiografiji srednjega veka; (7) historična mitologija na primeru »venetskega mita« pri Slovencih.

(II.) SREDNJI VEK. V programsko skupino so bili v letu 2008 vključeni trije raziskovalci: Peter Štih, Janez Mlinar, Dušan Mlacović. Štih je objavil 2 knjigi (soavtor, obe v inozemstvu; krajša sinteza slovenske zgodovine je dostopna v slov. in angl. jeziku na internetu) in 32 znanstvenih prispevkov, Mlinar 1 knjigo in 6 člankov (2 v tujini), Mlacović 2 knjigo in 2 članka (1 v tujini). Rezultati zajemajo tako analitične raziskave posameznih zgodovinskih problemov kot večje zaključene teme z novimi monografijami in delnimi sintezami.

(A) Dva monografska pregleda slovenske zgodovine: (1) »Slovenska povijest« (ID 27141986) prinaša pregled slovenske zgodovine do sredine 18. stoletja, (2) »Slowenische Geschichte« (ID 2393716) pa pregled celotne slovenske zgodovine (gl. Predlog II.B.5.1, Dosežki). Štihov del monografije (srednji vek) prinaša nova spoznanja, ki so rezultat avtorjevega raziskovalnega dela v zadnjih letih. Obe knjigi pomenita preseganje mitiziranega prikaza starejše slovenske zgodovine. Štih je v zadnjih letih objavil vrsto prispevkov, ki se nanašajo na vprašanje mitov in stereotipov. Avtor zavrača »nacionalno« razumevanja srednjeveške zgodovine, saj so Slovenci kot identitetna in narodna skupnost moderen pojav. Zgodovinsko zgrešeno projekcijo modernih ideologij v srednji vek je razkril zlasti pri t.i. karantanskem mitu (Karantanija kot prva slovenska država, knežji kamen kot simbol slovenske državnosti itd.). Srednjeveškim družbam ni mogoče pripisovati identitet, ki jih niso mogle imeti. Avtor zajema v prikaz vse skupine, ki so v srednjem veku živele na slovenskem ozemlju, ne glede na njihovo jezikovno, etnično in drugo identiteto. Ta koncept je podlaga nastajajoče zgodovinske sinteze

(B) Izbor ostalih raziskovalnih dosežkov: (1) karantanska zgodovina; (2) začetki frankovske oblasti v Istri; (3) najstarejša samostanska skupnost na slovenskem ozemlju v Kopru 908; (4) nova spoznanja o začetkih Ljubljane in Maribora; (5) izvor škofijske posesti; (6) vladarske podelitve briksenški škofiji na Gorenjskem; (7) teritorialni in upravni razvoj v 10. in 11. stoletju; (8) vloga bavarskega plemstva na Kranjskem v 11. stoletju; (9) državne tvorbe v srednjem veku; (10) kolonizacija zgornje savske doline; (11) narativni viri za zgodovino grofov Celjskih; (12) balkanska politika grofov Celjskih; (13) plemiške elite; študija o Hemi Krški; (14) Kranjska v zgodovinopisnem delu Janeza Vetrinjskega; (14) analize izbranih listin.

III. NOVI VEK. Zaradi odsotnosti glavnega avtorja načrtovane slovenske novoveške zgodovine Vaska Simonitija je bila skupina raziskovalcev te dobe (Marko Štuhec, Lilijana Žnidaršič Golec, Sašo Jerše) okrnjena. Kljub tej objektivni težavi je skupina opravila pomembno delo. Štuhec je objavil 6 člankov (3 v inozemstvu), v tisku je 1 monografija; Žnidaršič Golec je objavila 13 člankov (3 v inozemstvu) in je avtorica 2 monografij (1 v soavtorstvu); Jerše je pripravil disertacijo (monografija v tisku) in objavil 1 članek (v inozemstvu).

(A) Oba Simonitijeva sintezna pregleda novoveške zgodovine (ID 27141986; ID 2393716) pomenita primerno podlago bodoče obsežne znanstvene sinteze.

(B) Novi poudarki: Štuhec je raziskoval plemstvo v slovenskih deželah v obdobju 1500-1780, kulturno zgodovino, konceptualna vprašanja novoveške zgodovine glede na položaj slovenskih dežel v širšem evropskem kontekstu in položaj slovenskih dežel v novem veku z vidika novih zgodovinskih in socioloških raziskav (razmerje med središčem in periferijo ter vprašanje njunih medsebojnih stikov). Žnidaršič Golec je raziskovala arhivsko gradivo, ki se nanaša na zgodovino katoliške in luteranske cerkve; izdelala je obsežen inventar arhivskega fonda (»Kapiteljski arhiv Ljubljana«, 2006) in objavila izpiske iz Nadškofijskega arhiva v Vidmu (Udine; »Evidentiranje arhivskega gradiva, ki je izven države ter zadeva Slovenijo in Slovence«). Njene objave prinašajo nova spoznanja iz krajevne, kulturne in cerkvene zgodovine. Jerše je svoje delo usmeril v raziskave politične zgodovine zgodnjega novega veka s poudarkom na naslednjih vprašanjih: geopolitični položaj slovenskih dežel; turška nevarnost, protestantizem in absolutizem; dejavniki političnega življenja; »mednarodni« odnosi, oziroma vpetost dežel Notranje Avstrije v

širši politični prostor. Študijsko se je izpopolnjeval v Bonnu in Berlinu.

IV. 19. STOLETJE. Člani skupine za zgodovino 19. stoletja (Janez Cvirn, Marta Verginella, Walter Lukan, Rok Stergar) so v domačih in zlasti tujih arhivih in knjižnicah (Celovec, Trst, Gradec, Dunaj, Praga) sistematično zbirali gradivo in literaturo o posameznih problemih, ki jim slovensko zgodovinopisje doslej ni namenilo dovolj pozornosti. Rezultati tega dela bodo vključeni v sintezo slovenske zgodovine 19. stoletja. Znanstvena bibliografija raziskovalcev je obsežna: Cvirn je objavil 3 knjige in 13 znanstvenih člankov (enega v soavtorstvu), od tega 3 v inozemstvu, Verginella 4 knjige (dve v soavtorstvu) in 13 člankov (1 knjigo in 8 člankov v inozemstvu), Lukan 5 člankov (3 v inozemstvu), Stergar 1 knjigo in 7 člankov (4 v inozemstvu).

(A) Cvirn je raziskoval politični razvoj habsburške monarhije od revolucije 1848 do prve svetovne vojne, delovanju slovenskih poslancev v dunajskem državnem zboru in posameznih deželnih zbora (ID [229253632](#); gl. Predlog II.B.5.1, Dosežki), proces nacionalne diferenciacije, med temeljnimi problemi slovenske politike druge polovice 19. stoletja pa zlasti vprašanje »nasprotij interesov« med Slovenci na Kranjskem in v preostalih deželah ter zaostrovanje nacionalnih bojov od nastopa Taaffejeve vlade (1879) dalje. V analizi razvoja ustavnosti in parlamentarizma je dokazal, da notranjepolitične težave monarhije, ki so privedle do njenega razpada, niso izhajale iz domnevno nezadostne politične demokratizacije, ampak predvsem iz različnih pogledov narodov Avstrije na ureditev države. Proučil je spor med državo in katoliško cerkvijo za nadzor na institutom zakonske zveze in predstavil vplive tega spopada na politično in narodnostno diferenciacijo na Slovenskem (ID [224938496](#)). Osvetlil je zaostritev nacionalnega spopada v Celju (ID [225520896](#)) in proučil t.i. celjsko gimnazijsko vprašanje, zaradi katerega je leta 1895 prišlo celo do padca vlade. Posvetil se je analizi gospodarskih, socialnih in narodnostnih razmer v času neoabsolutizma. (B) Verginella se je posvetila predvsem raziskovanju dveh tem: nastanek in razvoj slovenskega nacionalnega gibanja v 19. stoletju; razmerje med »narodom« in ženskami v slovenski družbi 19. stoletja (ID [225170176](#)). V raziskave je vključila novo zbrano arhivsko in publicistično gradivo v slovenskih in italijanskih arhivih ter ob tem kritično pretresla dosedanje slovenske zgodovinopisne poglede na leto 1848 na Slovenskem. Raziskala je nastanek slovenskega nacionalnega gibanja na Primorskem in se kritično soočila z mitom o slovenskosti Trsta. Posvetila se je tudi vprašanju zgodovine mejnih območij, zlasti na zahodnem robu slovenskega prostora (ID [30922204](#); gl. Predlog II.B.5.1, Dosežki); raziskovala je oblike upora primorskih Slovencev proti fašizmu v obdobju od 1920-1941. (C) Lukan se je posvetil gospodarskemu, socialnemu in političnemu razvoju slovenskega prostora od konca 19. stoletja do razpada dvojne monarhije. Pri tem je posvetil posebno pozornost krščansko-socialni delavski in zadružni organizaciji, značilnostim političnega katolicizma na Slovenskem, »Slovenski ljudski stranki«, vzrokom za krepitev jugoslovanske orientacije slovenske politike pred prvo svetovno vojno, odnosu oblasti do Slovencev v času prve svetovne vojne in političnem razpoloženju »ljudstva«, kot ga kažejo poročila cenzurnih uradov med prvo svetovno vojno. Na podlagi novih virov je prepričljivo popravil in dopolnil poglede slovenskega zgodovinopisja na slovensko »izstopanje« iz Avstro-Ogrske. (D) Stergar je svojo raziskovalno pozornost usmeril v vprašanje odnosa slovenske politike do vojske in mirovnega gibanja ter osvetlil doslej v zgodovinopisju neznan slovenski narodni program iz leta 1869. Tudi v času radikalizacije narodnega gibanja so se privrženci ideje »Zedinjene Slovenije« zavedali, da programa ne bo mogoče uresničiti v bližnji prihodnosti.

V. SODOBNA ZGODOVINA. Sodobni zgodovini se je v okviru programske skupine posvečalo 5 raziskovalcev (Dušan Nečak, Božo Repe, Mitja Ferenc, Bojan Balkovec, Danijela Trškan), poleg tega je bil v delo vključen še en univ. prof. v pokoju (Miroslav Stiplovšek). Rezultati skupine raziskovalcev zgodovine 20. stoletja so bogati: Nečak 3 znanstvene knjige (2 v soavtorstvu, 1 v inozemstvu) in 20 člankov (1 v soavtorstvu, 3 v

inozemstvu); Repe 3 znanstvene knjige (2 v soavtorstvu), in 37 člankov (4 v inozemstvu); Ferenc 5 knjig (5 v soavtorstvu, 1 v inozemstvu) in 17 člankov (1 v inozemstvu); Trškan 2 knjigi in 35 člankov (8 v inozemstvu); Balkovec 2 članka (1 v inozemstvu); upokojeni raziskovalec Stiplovšek je avtor 1 monografije in 8 znanstvenih člankov.

(A) Podlaga sinteze sodobne slovenske zgodovine, ki jo predstavljata univerzitetni učbenik iz leta 2003 (Nečak, Repe, »Oris sodobne obče in slovenske zgodovine«) in v Avstriji izdana monografija istih avtorjev (»Slowenien« ID 34003554) je bila nadgrajena z monografijama istih dveh avtorjev: »Prelom: 1914-1918« ID 223156480; gl. Predlog II.B.5.1, Dosežki) in »Kriza: svet in Slovenci od prve svetovne vojne do sredine tridesetih let« (ID 241564416). (B) Poleg sintezno zasnovanih besedil so raziskovalci sodobne zgodovine objavili kar sedem monografij in večje število člankov, v katerih so proučili neraziskane ali manj raziskane teme. Med temi izstopajo naslednje: (1) zgodovina osemdesetih let 20. stoletja, osamosvojitve Slovenije ter razpada Jugoslavije (Repe); (2) mednacionalni odnosi, odnosi s sosednjimi državami, vprašanje meja (Repe, Ferenc, Nečak); (3) vprašanje povojne represije in evidentiranja grobišč povojnih pobojev, odnos Slovencev do polpretekle zgodovine ter razmejevanje med mitskim in znanstvenim zgodovinopisjem (Repe, Ferenc); (4) raziskovanje diplomatske zgodovine (Nečak); (5) volilna tematika (Balkovec); (6) šolska problematika in z njo povezana vprašanja zgodovine v Sloveniji in jugovzhodni Evropi ter zgodovina šolstva (Repe, Trškan). Poglavitne rezultate prinašajo naslednje publikacije (okrajšani naslovi): Nečak, »Hallsteinova doktrina« (ID 223156480); Stiplovšek, »Banski svet« (ID 227192320); Ferenc, »Kočevska« (ID 223394816); Ferenc (v soavtorstvu), »Prikrita grobišča« (ID 219436288); Ferenc (v soavtorstvu), »Cerkve na Kočevskem« (ID 230560000); Ferenc (v soavtorstvu), »Prikrivena grobišta Hrvata« (ID 2311028); Trškan, »Provjera znanja« (ID 28532578); Trškan, »Lokalna zgodovina« (ID 231836160).

Dosedanji vodja programske skupine Rajko Bratož, ki je deset let (od 1999 dalje) vodil raziskovalno delo Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete, je zaradi dolžine vodenja in vrste drugih zadolžitev zaključil svojo vlogo. Vodenje programske skupine je prevzel Božo Repe, ki za to vlogo izpolnjuje vse potrebne pogoje, kot je razvidno iz prilog: v programski skupini ima najbolj obsežno znanstveno bibliografijo in je mednarodno priznan strokovnjak za sodobno zgodovino.

3. Ocena stopnje realizacije zastavljenih raziskovalnih ciljev²

Programska skupina »Slovenska zgodovina« je v razdobju 2004-2008 štela od 17 do 19 raziskovalcev. Njeno delovanje ni bilo premočrtno. Za prvo leto (2004) je bila razglašena za najboljšo raziskovalno programsko skupino za svoje področje; v naslednjem letu je imela zaradi delnih sprememb v sestavi nekaj težav, ki jih je uspešno prebrodila; v zadnjem triletnem obdobju je ponovno dosegla stabilnost in v celoti dobro deluje. Vodja skupine Rajko Bratož, ki je s koncem leta 2008 zaključil svoj drugi mandat vodje (v tej vlogi 1999-2003 in 2004-2008) ocenjuje kolektiv kot složen, delaven in inovativen. Programska skupina svojega cilja, sinteze slovenske zgodovine, še ni izpolnila, vendar ima vse pogoje, da ga doseže v naslednjih letih. Pri tem je skupina raziskala mnoga področja, ki so bila v dosedanjih raziskavah zanemarljiva ali v naši znanosti odsotna. Pisanje sinteze zgodovine na isti ali le nekoliko širši podlagi, kot jo je imela starejša, sicer uspešna generacija zgodovinarjev (okvirno med leti 1960-1980), ne bi bilo smiselno. Vstop na nova vsebinska področja, in to pri vseh zgodovinskih obdobjih, je postal raziskovalna nujnost.

Delo programske skupine je dokaj obsežno in v celoti naravnano na oblikovanje sinteznih pregledov. Raziskovalec antične dobe (Bratož) je po krajši sintezi grške zgodovine objavil prvi del dokaj obsežne rimske zgodovine (2007); s prvim zvezkom »slovenske zgodovine« (v nastajanju) in drugim delom rimske zgodovine (pozna antika) načrtuje izid besedil za celoten študij antične zgodovine, obče in »nacionalne«, ki bo dobil v Sloveniji podlago za razvoj. Novi univerzitetni učbeniki, ki zajemajo tako občo kot nacionalno zgodovino so na dosegu za celotno sodobno zgodovino (Nečak, Repe). Med deli, ki so bila nazadnje deležna velike medijske obveznosti, velja omeniti nemško napisano »Slovensko zgodovino« treh avtorjev (prva dva sta člana raziskovalne skupine), prvi večji pregled celotne slovenske zgodovine v tujem jeziku (Peter Štih, Vasko Simoniti, Peter Vodopivec; Štihova sinteza slovenske zgodovine do konca srednjega veka v slovenskem in angleškem jeziku je objavljena tudi na internetu); po pomenu izstopajo tudi študije o občutljivih slovensko-italijanskih odnosih (Marta Verginella) in raziskave povojnih grobiščih, ki so v zadnjem obdobju še posebej aktualne (Mitja Ferenc).

4. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa³

Raziskovalna skupina ohranja isti program raziskav in isti cilj. Skupina se je koncem leta 2008 nekoliko povečala. Antična zgodovina se je okrepila z eno raziskovalko (Alenka Cedilnik), prav tako se je po vrnitvi Vaska Simonitija okrepila skupina, ki raziskuje novi vek. S tem se je izboljšal raziskovalni potencial dveh ožjih skupin raziskovalcev, ki sta bili v obdobju 2004-2008 v celotni skupini najslabše zastopani.

5. Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁴

Znanstveni rezultat			
1.	Naslov	SLO	Rajko Bratož, Rimska zgodovina. Prvi del. Od začetkov do nastopa cesarja Dioklecijana,
		ANG	Rajko Bratož, Roman History.Vol. 1. From the Beginnings to the Accession of Emperor Diocletian.
	Opis	SLO	Novi pregled rimske zgodovine je prvi obširnejši poskus predstavitve zgodovine Rima v slovenskem jeziku. Pregled vsebuje obsežen znanstveni aparat virov in dokaj obširen izbor zlasti novejša literature, v celoti okrog 1500 naslovov.. Poleg politične zgodovine upošteva razvoj družbe, v manjši meri tudi gospodarstva, uprave, verskega življenja in kulture. Pregled služi kot univerzitetni učbenik in obenem splošni priročnik rimske zgodovine.
		ANG	The new overview of Roman history is the first extensive attempt at presenting the history of ancient Rome in Slovene language. This comprehensive study contains a detailed list of sources and a rather extensive selection of literature, particularly of recent publications; listed are closely to 1500 titles. It examines in greater detail the territory of present-day Slovenia and its neighboring areas and as such represents a precursory, short synthesis of the first volume of Slovene History

	Objavljeno v	(Zbirka Zgodovinskega časopisa, 33), Knjižna zbirka Scripta). Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije: Študentska založba: Filozofska fakulteta, 2007. 514 strani in 20 slikovnih prilog
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
	COBISS.SI-ID	234823424
2.	Naslov	<i>SLO</i> Peter Štih, Vasko Simoniti, Peter Vodopivec, Slowenische Geschichte. Gesellschaft – Politik – Kultur.
		<i>ANG</i> Peter Štih, Vasko Simoniti, Peter Vodopivec, Slowenische Geschichte. Gesellschaft – Politik – Kultur.
	Opis	<i>SLO</i> V nemščini napisana sintezna študija je prvi obsežen pregled slovenske zgodovine v tujem jeziku, napisan s strani slovenskih zgodovinarjev. V vsebinskem oziru obravnava knjiga celoten lok slovenske zgodovine od prazgodovine do vstopa Slovenije v Evropsko skupnost in skuša poleg politične zgodovine ustrezno prikazati tudi dogajanje na družbenem, gospodarskem in kulturnem področju.
		<i>ANG</i> This synthetic study, written in German, is the very first comprehensive overview of Slovene history that was written in a foreign language, but by Slovene historians. It examines the entire period of Slovene history up to Slovenia's accession to the European Union not only from the viewpoint of politics, but also from its social, cultural, and economic aspects.
	Objavljeno v	(Veröffentlichungen des Historischen Landeskommission für Steiermark, Band 40. Zbirka Zgodovinskega časopisa, 34). Graz: Leykam Buchverlagsgesellschaft 2008. 559 strani.
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
	COBISS.SI-ID	2393716
3.	Naslov	<i>SLO</i> Janez Cvirn. Razvoj ustavnosti in parlamentarizma v Habsburški monarhiji: Dunajski državni zbor in Slovenci (1848-1918). Ljubljana.
		<i>ANG</i> Janez Cvirn. The Development of the Parliamentarism in the Habsburg Monarchy. Viennese State Assembly and the Slovenians (1848-1918). Ljubljana.
	Opis	<i>SLO</i> Nova raziskava s področja zgodovine 19. stoletja predstavlja prelomnice v ustavni in parlamentarni zgodovini Habsburške monarhije (oz. njenega avstrijskega dela, t.i. Cislajtanije) ter delovanje in vlogo slovenskih poslancev v dunajskem državnem zboru (1848-1918). Če se je državni zbor leta 1848 vzpostavil kot forum sklepanja nacionalnih kompromisov, je od devetdesetih let 19. stoletja postal prizorišče in generator skrajnega nacionalizma.
		<i>ANG</i> The new study on 19th century history represents the turning points in constitutional and parliamentary history of the Habsburg monarchy or, to be more exact, its Austrian part, the so-called Cisleithania, and activities of Slovene members of the Viennese State Assembly (1848-1918) as well as their role in it. Although designed in 1848 as a forum open to making national compromises since the 1890's it had become an arena for and a generator of extreme nationalism.
	Objavljeno v	Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, 2006. 320 strani. ISBN 961-237-167-9. ISBN 978-961-237-167-8.
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
	COBISS.SI-ID	229253632
4.	Naslov	<i>SLO</i> Marta Verginella, Il confine degli altri: la questione giuliana e la memoria slovena.
		<i>ANG</i> Marta Verginella, Il confine degli altri: la questione giuliana e la memoria slovena.
	Opis	<i>SLO</i> Nova raziskava osvetljuje prisotnost in delovanje primorskih Slovencev v 19. in 20. stoletju. Posveča se predvsem analizi italijansko-slovenskega nacionalnega konflikta, tako pred 1. svetovno vojno kot po njej. S prikazom biografij pomembnih slovenskih izobražencev in predstavnikov srednjega sloja opozarja na posledice fašizacije primorske družbe in primere razseljenosti, ki so bili posledica radikalnega preoblikovanja primorske družbe.
		The new research highlights the presence and activity of Slovenes living in the littoral area of Primorsko in the 19th and 20th centuries. It primarily focuses on analyzing the Italian-Slovene national conflict, both before and

		ANG	after WW I. By presenting the biographies of important Slovene academics and members of the middle class, it highlights the effects of fascistization of Primorsko, and emigration as a result of the radical transformation of the society in the littoral region.
	Objavljeno v		Roma, Donzelli 2008 (XIV, 129 strani).
	Tipologija		2.01 Znanstvena monografija
	COBISS.SI-ID		3092204
5.	Naslov	SLO	Dušan Nećak, Božo Repe, Prelom: 1914-1918. svet in Slovenci v 1. svetovni vojni. (Zbirka Spekter, 2005, 7). Ljubljana: Sophia, 2005. VI, 297 str.
		ANG	Dušan Nećak, Božo Repe, The Break: 1914-1918. World and the Slovenians in the WW I. (Zbirka Spekter, 2005, 7).
	Opis	SLO	Nova raziskava zgodovine Slovencev med prvo svetovno vojno je prva pregledna znanstvena študija o prvi svetovni vojni pri nas, ki kombinira domačo in svetovno zgodovino oz. domačo zgodovino postavlja v širši evropski in svetovni okvir. Hkrati tudi kaže, katera poglavja iz tega obdobja so bila v dosedanjih raziskavah bolje in katera slabše obdelana. Študija omogoča vpogled v enega najbolj odločujočih trenutkov slovenske zgodovine v 20. stoletju.
		ANG	The new research into the history of Slovenes during WW I is the first scholarly study of World War I on our territory, combining the local history with the world history, and putting the local history into a wider, European and international framework. At the same time it shows which chapters from this period have so far been adequately examined and which have not. The study provides an insight into one of the most crucial moments of Slovene history in the 20th century.
	Objavljeno v		Ljubljana: Sophia, 2005. VI, 297 str.
	Tipologija		2.01 Znanstvena monografija
	COBISS.SI-ID		23156480

6. Najpomembnejši družbeno-ekonomsko relevantni rezultati programske skupine⁵

	Družbeno-ekonomsko relevantni rezultat		
1.	Naslov	SLO	Prenos obstoječih tehnologij, znanj, metod in postopkov v prakso.
		ANG	Transfer of existant technologies, knowlege, methods and proceedings in practice
	Opis	SLO	Programska skupina namenja veliko pozornosti neposrednemu prenosu raziskovalnih rezultatov v pedagoško prakso. To je razvidno pri pripravi univerzitetnih, srednješolskih in osnovnošolskih učbenikov: a. Univerzitetni učbenik: Rajko Bratož, Rimska zgodovina, 1. del. Zbirka Zgodovinskega časopisa 33, 2007. ID 234823424. b. Srednješolski učbenik: Božo Repe: Sodobna zgodovina. Zgodovina za 4. letnik gimnazij, Modrijan, Ljubljana 2007 (4. izd.). .
		ANG	The research team has been giving considerable attention to the direct transmission of research results to pedagogic practice, which is evident in the process of the preparation of textbooks for the university and for secondary and primary schools: a. University manual: Rajko Bratož, Rimska zgodovina, 1. del. Zbirka Zgodovinskega časopisa 33, 2007. b. Secondary school book: Božo Repe: Sodobna zgodovina. Zgodovina za 4. letnik gimnazij, Modrijan, Ljubljana 2007 (4th edition). ID 237029888
	Šifra		D.10 Pedagoško delo
	Objavljeno v		Zbirka Zgodovinskega časopisa 33, 2007.
	Tipologija		2.01 Znanstvena monografija
	COBISS.SI-ID		237029888
2.	Naslov	SLO	Prispevek k ohranjanju naravne in kulturne dediščine.
		ANG	contribution for conservation of cultural and natural heritage.

	Opis	SLO	a. Dokumentarni film "Aufbiks!" (Janez Cvirn z režiserjem Miranom Zupaničem, AGRFT); ID 224938496. b. Film "Od brona do Evra", soavtor Božo Repe, Ljubljana 2007. ID 230948608
		ANG	Films: a. Documentary film titled Aufbiks! (Janez Cvirn with director Miran Zupanič); b. Film "Od brona do evra" ("From bronze to Euro"), co-author Božo Repe, Ljubljana 2007)
	Šifra	D.11	Drugo
	Objavljeno v	Film	
	Tipologija	2.18 Raziskovalni ali dokumentarni film, zvočni ali video posnetek	
	COBISS.SI-ID	230948608	
3.	Naslov	SLO	Slovensko-avstrijski medicinski stiki
		ANG	Organisation of exhibitions
	Opis	SLO	Slovensko-avstrijski medicinski stiki, soavtor Dušan Nečak, Dunaj 2004. Prikrito in očem zakrito: prikrita grobišča, avtor Mitja Ferenc, Celje 2005.
		ANG	a. Slovene-Austrian medicine connection, co-author Dušan Nečak, Vienna 2004. b. About the hidden graveyards in Slovenia after the WW II, author Mitja Ferenc), Celje 2005.
	Šifra	B.06	Drugo
	Objavljeno v	Potujoča razstava	
	Tipologija	2.17 Katalog razstave	
	COBISS.SI-ID	27556962	
	4.	Naslov	SLO
ANG			
Opis		SLO	
		ANG	
Šifra			
Objavljeno v			
Tipologija			
COBISS.SI-ID			
5.		Naslov	SLO
	ANG		
	Opis	SLO	
		ANG	
	Šifra		
	Objavljeno v		
	Tipologija		
	COBISS.SI-ID		

večdelno zgodovino prostora, v katerem danes živimo Slovenci, in zgodovino slovenskega naroda. Vsi ti poskusi so ostali nedokončani. Za to je več vzrokov, med glavne lahko uvrstimo številčno sorazmerno skromen raziskovalni potencial (primerjalno z drugimi državami) ter nacionalno - romantično obremenjenost raziskav v časih, ko se je slovenski narod šele politično oblikoval in sta bila mitični pristop ter refleksija pogledov »za nazaj«, ki naj bi utemeljevala slovenskost ali celo slovensko državnost, nekaj običajnega. Podobno enostranskost lahko zaznamo tudi po drugi svetovni vojni, tokrat iz razredno-ideoloških izhodišč. Z razvojem in krepitvijo zgodovinopisja je sedanji generaciji raziskovalcev prvič dana realna možnost, da cilj celovite slovenske zgodovine uresniči.

Raziskovalna skupina Oddelka za zgodovino na FF, ki se je tega ambicioznega projekta lotila, ima možnosti za uresničitev iz več razlogov, glavni pa je v tem, da je oddelek že tradicionalno, od nastanka pred skoraj devetdesetimi leti, raziskovalno in pedagoško pokrival vsa obdobja zgodovine do novejše dobe, najnovejše, povojno obdobje pa je začel sistematično preučevati in razvijati takoj po drugi svetovni vojni. V pripravi je obsežen rokopis antičnega dela »Slovenske zgodovine«, ki bo po dokončanju in objavi prva znanstveno napisana sinteza antične zgodovine. Za druga obdobja slovenske zgodovine obstajajo starejše sinteze, ki pa so danes tako glede koncepta kot tudi zaradi novih odkritij presežene. Na področju slovenske srednjeveške zgodovine in novoveške zgodovine so bila v posameznih raziskavah pokrita številna deficitarna področja. Nova, doslej neobdelana tematika, je bila osvetljena tudi za zgodovino 19. stoletja. Raziskovanje sodobne zgodovine, ki je zaradi občutljivosti mnogih vprašanj tudi zelo odgovorna naloga, je tako napredovalo, da je mogoče oblikovati novo sintezo. Ta bo zajela tudi obdobje samostojne slovenske države z analizo sodobnih procesov, med katere spada tudi vključevanje Slovenije v Evropsko unijo in druge integracijske procese modernega sveta.

Znanstvena sinteza celotne zgodovine je podlaga za temeljno informiranje svetovne zgodovinske vede o celotni zgodovini tega prostora, ki je bil v dosedanjih velikih sintezah velikih evropskih historiografij premalo ali napačno prikazovan, večkrat tudi "anonimen". Posamezna obdobja v zgodovini tega prostora (npr. čas od 4. do začetka 7. stoletja, znaten del 16. stoletja, posamezna obdobja 19. in 20. stoletja) so za evropski razvoj velikega, v redkih primerih celo ključnega pomena. Svetovna historiografija dela slovenske znanosti na tem področju zaradi različnih razlogov premalo upošteva, čeprav je treba poudariti, da se stanje popravlja – v veliki meri prav zaradi sintetičnih del ter znanstvenih objav, ki jih je raziskovalna skupina v zadnjem obdobju izdala v tujih jezikih. Sinteza naj bi dopolnila in korigirala zgodovinsko sliko drugih velikih evropskih narodov o dogajanjih in razvoju v tem prostoru. Gotovo pa bo postala temelj tudi za pripravo modernejših multimedijskih predstavitev.

ANG

In Slovenia, historiography as a scientific discipline originated in the period of the Enlightenment; the work by the Slovene playwright Linhart, "Versuch einer Geschichte von Krain und den übrigen Ländern der südlichen Slaven Österreichs I-II" (1788/1791), is usually quoted as the fundamental work in this field. Since then, and in particular since the 1930s, there have been several attempts to write, following the example of other nations, a fundamental, multipartite history of the area where Slovenes live today, and a history of the Slovene nation. Although there have been many attempts in the past to create such a complex opus none of them was successfully concluded. There are several causes for this, the main being a relatively weak research potential (in comparison with other countries); another are nationalistic tendencies and a penchant for romanticism during the time when the Slovene nation was just beginning to constitute itself politically, and when a mythical approach combined with "looking backwards" – which was to provide the foundation for Slovenes as a nation or even Slovenia as a state – constituted the usual approach. Similar one-sidedness could be noted after WWII, this time of a class-ideological nature. For the first time now, thanks to the development and consolidation of historiography, the present generation of researchers has been offered a realistic possibility to make the dream of a comprehensive Slovene history come true. The research team of the Department of History at the Faculty of Arts, who launched this ambitious project, now have the means of realizing it. There are several reasons for this, the main being that since its establishment almost 90 years ago the Department has traditionally covered through research and pedagogic work all historical eras up to the new era; immediately after World War II it also started to systematically study and develop the post-war, contemporary history. An extensive manuscript of the part of "Slovene History" pertaining to antiquity is in preparation. When published, it will be the first synthesis of antique history. Although older syntheses on other periods of Slovene history already exist due to new research findings and different concepts they have become largely outmoded. Numerous subjects from the fields of Slovene medieval history, so far largely neglected, have been investigated. New and hitherto not yet examined topics pertaining to 19th century history have been studied. Likewise, the research of modern history, which due to the delicacy of its many issues is an extremely responsible task, has progressed so substantially that it is presently possible to frame a new synthesis. Among other things, it will encompass the period of independent

Slovenia and analyze recent processes, including Slovenia's integration into the European Union and other current integrative processes.

A scientific synthesis of the complete history, which has not yet been written in Slovenia, will provide the basis for the most fundamental information on the complete history of the territory in question for historians all over the world; this is especially important due to the fact that in the extensive syntheses of great European historiographies this history has not been sufficiently presented, has been presented incorrectly, or has often even been left out. Certain periods of Slovene history (e.g., the period from the 4th to the beginning of the 7th century, a substantial part of the 16th century, and certain periods within the 19th and 20th centuries), are of great – in some cases even crucial – importance for European development. For various reasons, the world historiography takes too little consideration of the findings of Slovene historians.

7.2. Pomen za razvoj Slovenije⁸

SLO

Po vstopu Slovenije v EU je zgodovinska sinteza tako rekoč nujna. Slovenci smo v tem oziru zamudniki v primerjavi s sosedi (na primer Avstrijci, ki imajo novo moderno sintezo avstrijske zgodovine v 12 zvezkih), pa tudi v primerjavi s sorodnimi vedami (na primer literarno zgodovino, saj je bilo napisanih že več zgodovin slovenske književnosti). Tako delo bo pomembno za utrjevanje nacionalne identitete in ohranjanje bogastva kulturne dediščine. Realno je tudi pričakovati, bo nova sinteza pripomogla k bolj umirjenemu, treznejšemu in bolj preudarnemu ocenjevanju posameznih obdobj in procesov v zgodovini slovenskega prostora in sosledstva.

Družbeni in kulturni pomen zgodovinskih raziskav je nedvomno velik, pri čemer pomembnejših ekonomskih učinkov raziskave glede na njeno naravo ni mogoče predvidevati. Ko bo raziskava zaključena, bo predstavljalo temeljno delo slovenske zgodovine; kot tako bo imelo posredne učnike tudi za prepoznavanje kulturne dediščine in še posebej večje prepoznavnosti in promocije Slovenije v svetu. Zgodovina ostaja ena od temeljnih identitet slovenskega naroda, poleg tega je na raziskavah zgodovinopisja in na objektivnem odnosu do preteklosti edino mogoče realno ocenjevati dosežene rezultate in načrtovati prihodnost. Sprotna naloga, ki si jo je raziskovalna skupina zadala, je že ves čas raziskovanja tudi predstavljanje doseženih rezultatov tuji javnosti (članki, pregledne sinteze v tujih jezikih, nastopanje na mednarodnih znanstvenih konferencah, predavanja po tujih univerzah, sprejemanje in delo s tujimi študenti in gostovanje kolegov iz sveta...), eden od končnih ciljev po objavi temeljne sinteze pa bo tudi skrajšana, povzeta verzija, ki bi bila primerna za prevode v tuje jezike. Projekt torej tako posredno kot neposredno služi promociji republike Slovenije in slovenskega naroda.

ANG

With Slovenia's membership in the EU, a historical synthesis has become of utmost importance. In this respect Slovenes are lagging behind their neighbors (for example Austrians, who have a new, modern synthesis of the Austrian history in 12 volumes), and also behind the related disciplines (for example literary history, where a number of histories of Slovene literature have already been written). The future historic synthesis will undoubtedly strengthen the national identity of Slovenes and help to preserve our cultural heritage. Furthermore, it can be realistically expected that the new synthesis will contribute to a more peaceful, sober, and deliberate assessment of individual periods and processes that have taken place in the Slovene territory as well as in the neighboring areas.

The social and cultural significance of the historical research is certainly notable; given the nature of this research, it is not possible to derive any substantial economic effects from it. When the research will be finished, it will represent the fundamental work of Slovene history. It will also have indirect effects on the recognition of Slovene cultural heritage, and in particular on better recognition and promotion of Slovenia in the world. History remains one of the fundamental identities of the Slovene nation; besides, it is only through the research of historiography and through an impartial view of the past that a realistic assessment of the achievements can be made, and future planned accordingly. The research team have also set to themselves the task to present their findings, while the research is still in progress, to the international public (by publishing articles and syntheses in foreign languages, reading papers at international scientific conferences, holding lectures at foreign universities, working with foreign students who have decided to study in Slovenia for some time, hosting colleagues from all over the world, etc). One of their ultimate goals after the publication of this fundamental synthesis is to prepare and publish an abridged summary thereof that will be suitable for translation into foreign languages. In this manner, the project shall serve, both directly and indirectly, the promotion of the Republic of Slovenia and the Slovene nation.

8. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov⁹

Vrsta izobraževanja	Število mentorstev	Od tega mladih raziskovalcev
- magisteriji	30	
- doktorati	25	
- specializacije		
Skupaj:	55	0

9. Zaposlitev vzgojenih kadrov po usposabljanju

Organizacija zaposlitve	Število doktorjev	Število magistrov	Število specializantov
- univerze in javni raziskovalni zavodi	4		
- gospodarstvo			
- javna uprava			
- drugo			
Skupaj:	4	0	0

10. Opravljeno uredniško delo, delo na informacijskih bazah, zbirkah in korpusih v obdobju¹⁰

	Ime oz. naslov publikacije, podatkovne informacijske baze, korpusa, zbirke z virom (ID, spletna stran)	Število *
1.	C.05; C.02. Zgodovinski časopis: odgovorni ur. P. Štih, C.06 Člani ured. odbora R. Bratož, M. Verginella, B. Repe, B. Balkovec; 16 številc Zgodovinskega časopisa in 5 monografij. ID 232210944	okrog 300 člankov + 8 monografij
2.	TAVANO, Sergio. Da Aquileia a Gorizia : scritti scelti, (Fonti e studi per la storia della Venezia Giulia, Serie seconda, Studi, vol. 17). Trieste: Deputazione di storia patria per la Venezia Giulia, 2008. Uredniški prispevek: R. BRATOŽ, Sergio Tavano studioso del tardo-antico e dell'alto-medioevo. Str. 13-19. [COBISS.SI-ID 38748002]	30
3.	C.07. Mitsko in stereotipno v slovenskem pogledu na zgodovino (sourednik M. Ferenc) ID 229308928	31
4.	C.01. Med srednjo Evropo in Sredozemljem. Vojetov zbornik (ur. Sašo Jerše). ID 26238765	47
5.	C.01. Serbien und Montenegro, Wien, Berlin (ur. W. Lukan s sod.) ID 26333485	44
6.	C.01. Zbornik v čast S. Tavana, Goriški letnik 2003/4 (sour. R. Bratož)	24
7.	KAHL, Hans-Dietrich. Streifzüge durch das Mittelalter des Ostalpenraums : ausgewählte Abhandlungen (1980-2007), (Dela, Classis I, Razred za zgodovinske in družbene vede, Historia et sociologia, 37), (Zbirka zgodovinskega časopisa, 36). Ur. R. BRATOŽ, P. ŠTIH, Ljubljana: Slovenska akademija znanosti in umetnosti: Zveza zgodovinskih društev Slovenije, 2008. 502 strani. [COBISS.SI-ID 38173026]	20
8.	Slovensko-avstrijski odnosi v 20. stoletju (ur. D. Nečak, B. Repe). ID 215785472.	16
	C.01. Zgodovinski vestnik Univerz v Ljubljani in Permu (sourednik	27

9.	B. Repe), Lj.-Perm 2007. ID 236244224	
10.	PIRJEVEC, Jože (ur.), REPE, Božo (ur.). Resistance, suffering, hope : Slovene partisan movement 1941-1945. 1st ed. Ljubljana: ZZB NOB Slovenije; Trieste = Trst: ZTT: = EST: SKGZ, 2008. 119 str., ilustr. ISBN 978-961-6681-02-5. [COBISS.SI-ID 238404352]	15

*Število urejenih prispevkov (člankov) /število sodelavcev na zbirki oz. bazi /povečanje obsega oz. število vnosov v zbirko oz. bazo v obdobju

11. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca

Sodelovanje v programski skupini	Število
- raziskovalci-razvijalci iz podjetij	
- uveljavljeni raziskovalci iz tujine	
- podoktorandi iz tujine	
- študenti, doktorandi iz tujine	
Skupaj:	0

12. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obravnavanem obdobju¹¹

(A). Celotna programska skupina: History of Southeast Europe : Joint Degree. Oddelki za zgodovino univerz v Gradcu, Cluju in Ljubljani so pripravili študijski program, ki se mu bodo predvidoma priključili oddelki za zgodovino univerz v Zagrebu, Novem Sadu, Bambergu in Solunu. Program je vključen v "Tempus Project", ki povezuje univerze v EU z univerzami na zahodnem Balkanu. (B). Posamezni raziskovalci: Peter Štih: Srednjeveški viri za zgodovino Cerkev v Furlaniji (Udine, član znanstvenega sveta; Fonti medievali per la Storia della Chiesa in Friuli, membro del Comitato scientifico). Janez Mlinar: 2002-2005 projekt Alpe - Adria Universität v Celovcu: Urkunden und Briefe der Grafen von Cilli 1341 - 1456. Vodja projekta prof. dr. Johannes Grabmayer. Janez Cvirn: (1) Projekt "Zgodovina Štajerske" (vodja projekta: prof. dr. Alfred Ableitinger, Univerza v Gradcu); (2) Enciklopedija slovenskega jezika na Koroškem (vodja projekta: dr. Katja Šturm Schnabl, Univeza na Dunaju). Dušan Mlacović: (1) Projekt "Sm@rt region" (Interreg III B Cadses) v letih 2004-2005 pri ZRS Bistra Ptuj; (2) projekt "ADHOC" (Interreg III B Cadses), delovna skupina ADHOC pri Mestni občini Ptuj v letih 2006-2008; (3) projekt "Stari Bar" (vodstvo Sauro Gelichi, Oddelek za zgodovino starejših obdobij in Bližnjega vzhoda, univerza Ca'Foscari v Benetkah (Università Ca'Foscari Venezia, Dipartimento di Scienze dell'Antichità e del Vicino Oriente). (C). Obiski tujih akademij znanosti (predavanje, akademjski simpozij, sodelovanje): Rajko Bratož: Akademija znanosti Göttingen (2004), Bavarska akademija znanosti 2006 (evalvacija programa), 2007 (akad. simpozij) Rajko Bratož, Madžarska akademija znanosti (2008); akademjski simpozij (D) Vabila tujih univerz s predavanji (izbor): Rajko Bratož: Kiel (2004), Magdeburg (2004), Passau (2004), Split (2004), Djakovo (2004), Zagreb (2006), Citta del Vaticano (2007), Trst (2007). Peter Štih: Gradec (2004, 2005), Dunaj (2 nastopa); Trst (2007); München (2005), Regensburg (2006), Celovec (2006). Danijela Trškan: Canterbury (2004), Zagreb (2005, 2006), Amsterdam (2005), Ženeva (2006).
--

Marta Verginella: Sassari (2004), Napoli (2004), Valencia (2005).
Dušan Nečak: Celovec 2005/6, gostujoči profesor), Dunaj (2004/5, več predavanj), Zagreb (2004), Berlin (Freie Universität, 2006).
Božo Repe: Trondheim (2004).

(E) Sodelavci pri tujih enciklopedijah (izbor):

Rajko Bratož: Reallexikon der Germanischen Altertumskunde (Berlin, New York); Enciclopedia Gregoriana (Firenze); Nuovo Liruti. Dizionario biografico dei Friulani 1. Il Medioevo (Udine 2006); Prosopographie der Christlichen Archäologie, Görres Gesellschaft (Bonn - Citta del Vaticano). Peter Stih: Istarska enciklopedija (Zagreb 2005); Nuovo Liruti. Dizionario biografico dei Friulani 1. Il Medioevo (Udine 2006).

(F) Članstvo v tujih znanstvenih društvih:

Rajko Bratož: Istituto di storia sociale e religiosa (Gorica - Gorizia); Deputazione di storia patria per la Venezia Giulia (Trst); Österreichische Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte (Dunaj); Kuratorium pro Teurnia (Dunaj); Verein zur Förderung der christlichen Archäologie Österreichs (Dunaj); Association pour l'Antiquité tardive (Pariz); Görres Gesellschaft (Bonn).
Peter Stih: Institut für Österreichische Geschichtsforschung (Dunaj); Südostdeutsche Historische Kommission (Tübingen); Geschichtsverein für Kärnten (Klagenfurt).

(G) Zadolžitve v mednarodnih znanstvenih organizacijah:

Rajko Bratož: (1) predstavnik Slovenije v Stalnem odboru za humanistiko pri Evropski znanstveni fundaciji.
(2) Ocenjevalec programa arheološkega oddelka Bavarske akademije znanosti (Die Evaluierung der Kommission zur Vergleichenden Archäologie Römischer Alpen- und Donauländer (München, maj 2006).
(3) »Comitato nazionale per il XVI Centenario della morte di San c Cromazio vescovo di Aquileia«, s središčem v Vidmu (Udine). Doslej sodeloval pri pripravi razstave (s katalogom; že zaključeno), prav tako je sodeloval (z referatom) pri večjem mednarodnem simpoziju o škofu Kromaciju in njegovi dobi. V italijanski nacionalni odbor je bil povabljen kot edini tujec. Kot mentor ali somentor je vključen v »antični« program doktorskega študija na Univerzi v Zagrebu.

Božo Repe: (1) Član Bureau- ja (2005-2010) Mednarodnega komiteja za zgodovino druge svetovne vojne (International Committee for the History of the Second World War).
(2) Član History Education Committee (Center for Democracy and Reconciliation in Southeast Europe, v okviru te eden izvajalcev seminarjev: Training of trainers workshop : (Beograd 2006; Novi Sad 2007).

13. Vključenost v projekte za uporabnike, ki potekajo izven financiranja ARRS¹²

Razstave:

- (1) Dušan Nečak, Božo Repe: raziskava usode feldmaršala Svetozarja Boroevića ob koncu prve svetovne vojne (MOL, Ljubljana).
(2) Postavitev stalne razstave slovenske zgodovine na Ljubljanskem gradu (naročnik MOL, Ljubljana, vodja projekta Božo Repe)

14. Dolgoročna sodelovanja z uporabniki, sodelovanje v povezavah gospodarskih in drugih organizacij (grozdi, mreže, platforme), sodelovanje članov programske skupine v pomembnih gospodarskih in državnih telesih (upravni odbori, svetovalna telesa, fundacije, itd.)

(Izbor):

Božo Repe: predsednik komisije za odlikovanja pri predsedniku Republike Slovenije

Rajko Bratož: član komisije: Die Evaluierung der Kommission zur Vergleichenden Archäologie Römischer Alpen- und Donauländer (maj 2006).

Rajko Bratož: predstavnik Slovenije v Stalnem odboru Evropske znanstvene fundacije za humanistiko

Rajko Bratož: član znanstvenih svetov naslednjih ustanov:

- (1) Narodni muzej Slovenije, Ljubljana;
- (2) Inštitut za arheologijo ZRC SAZU;
- (3) Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU.

Peter Štih: član znanstvenih svetov naslednjih ustanov:

- (1) Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU
- (2) Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU

Marta Verginella: predstavnik zgodovinopisja v ARRS.

15. Skrb za povezavo znanja s slovenskim prostorom in za slovensko znanstveno terminologijo (Cobiss tip 1.04, 1.06, 1.07, 1.08, 1.09, 1.17, 1.18, 2.02, 2.03, 2.04, 2.05, 2.06)¹³

Naslov	KERN, Ana Nuša, NEČAK, Dušan, REPE, Božo. Naše stoletje : zgodovina za 9. razred osnovne šole :
Opis	učbenik, prilagojen za slabovidne učence.
Objavljeno v	Ljubljana: Zavod za slepo in slabovidno mladino, 2008. 1 optični disk (CD-ROM). ISBN 978-961-6590-36-5.
COBISS.SI-ID	242863360

16. Skrb za popularizacijo znanstvenega področja (Cobiss tip 1.05, 1.21, 1.22, 2.17, 2.19, 3.10, 3.11, 3.12)¹⁴

Naslov	TRŠKAN, Danijela. Lokalna zgodovina - učenje z odkrivanjem. 1. ponatis.
Opis	metode proučevanja lokalne zgodovine
Objavljeno v	Ljubljana: Znanstvenoraziskovalni inštitut Filozofske fakultete, 2008. 346 str., ilustr. ISBN 978-961-6648-00-4.
COBISS.SI-ID	238830080

17. Vpetost vsebine programa v dodiplomske in podiplomske študijske programe na univerzah in samostojnih visokošolskih organizacijah v letih 2004 – 2008

1.	Naslov predmeta	rimska zgodovina
	Vrsta študijskega programa	zgodovina, arheologija
	Naziv univerze/fakultete	Filozofska fakulteta univ. v Ljubljani; univerza v Mariboru
2.	Naslov predmeta	slovenska in obča zgodovina srednjega veka
	Vrsta študijskega programa	zgodovina, arheologija
	Naziv univerze/fakultete	Filozofska fakulteta univ. v Ljubljani; univerza v Mariboru
3.	Naslov predmeta	slovenska in obča zgodovina novega veka
	Vrsta študijskega programa	zgodovina
	Naziv univerze/fakultete	Filozofska fakulteta univ. v Ljubljani

4.	Naslov predmeta	slovenska in obča zgodovina 19. stoletja
	Vrsta študijskega programa	zgodovina, sociologija
	Naziv univerze/fakultete	Filozofska fakulteta univ. v Ljubljani
5.	Naslov predmeta	slovenska in bča zgodovina 20. stoletja
	Vrsta študijskega programa	zgodovina, politologija, sociologija
	Naziv univerze/fakultete	Filozofska fakulteta univ. v Ljubljani
6.	Naslov predmeta	pomožne zgodovinske vede
	Vrsta študijskega programa	zgodovina
	Naziv univerze/fakultete	Filozofska fakulteta univ. v Ljubljani; univ. v Mariboru
7.	Naslov predmeta	teorija in metode zgodovinske vede
	Vrsta študijskega programa	zgodovina, sociologija
	Naziv univerze/fakultete	Filozofska fakulteta univ. v Ljubljani

18. Označite potencialne vplive oziroma učinke vaših rezultatov na navedena področja:

	Vpliv	Ni vpliva	Majhen vpliv	Srednji vpliv	Velik vpliv	
G.01	Razvoj visoko-šolskega izobraževanja					
G.01.01.	Razvoj dodiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.02.	Razvoj podiplomskega izobraževanja	☐	☐	☐	☐	
G.01.03.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.02	Gospodarski razvoj					
G.02.01	Razširitev ponudbe novih izdelkov/storitev na trgu	☐	☐	☐	☐	
G.02.02.	Širitev obstoječih trgov	☐	☐	☐	☐	
G.02.03.	Znižanje stroškov proizvodnje	☐	☐	☐	☐	
G.02.04.	Zmanjšanje porabe materialov in energije	☐	☐	☐	☐	
G.02.05.	Razširitev področja dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.02.06.	Večja konkurenčna sposobnost	☐	☐	☐	☐	
G.02.07.	Večji delež izvoza	☐	☐	☐	☐	
G.02.08.	Povečanje dobička	☐	☐	☐	☐	
G.02.09.	Nova delovna mesta	☐	☐	☐	☐	

G.02.10.	Dvig izobrazbene strukture zaposlenih	☐	☐	☐	☐	
G.02.11.	Nov investicijski zagon	☐	☐	☐	☐	
G.02.12.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.03	Tehnološki razvoj					
G.03.01.	Tehnološka razširitev/posodobitev dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.02.	Tehnološko prestrukturiranje dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.03.03.	Uvajanje novih tehnologij	☐	☐	☐	☐	
G.03.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.04	Družbeni razvoj					
G.04.01	Dvig kvalitete življenja	☐	☐	☐	☐	
G.04.02.	Izboljšanje vodenja in upravljanja	☐	☐	☐	☐	
G.04.03.	Izboljšanje delovanja administracije in javne uprave	☐	☐	☐	☐	
G.04.04.	Razvoj socialnih dejavnosti	☐	☐	☐	☐	
G.04.05.	Razvoj civilne družbe	☐	☐	☐	☐	
G.04.06.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.05.	Ohranjanje in razvoj nacionalne naravne in kulturne dediščine in identitete	☐	☐	☐	☐	
G.06.	Varovanje okolja in trajnostni razvoj	☐	☐	☐	☐	
G.07	Razvoj družbene infrastrukture					
G.07.01.	Informacijsko-komunikacijska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.02.	Prometna infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.03.	Energetska infrastruktura	☐	☐	☐	☐	
G.07.04.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	
G.08.	Varovanje zdravja in razvoj zdravstvenega varstva	☐	☐	☐	☐	
G.09.	Drugo:	☐	☐	☐	☐	

Komentar¹⁵

Ocena vpliva raziskovalnega programa na navedena področja je subjektivna, poleg tega je le približna ali okvirna, saj se je ne da izmeriti. Zanesljivo je vpliv najbolj razviden na področju visokošolskega izobraževanja, saj se kaže kot dvig števila novih doktorjev znanosti (25), magistrstov znanosti (30) in diplomantov (386). Prek sodelovanja pri pripravi učbenikov se kaže tudi na področju srednješolskega in v manjši meri tudi osnovnošolskega izobraževanja. Vpliv je razviden pri ohranjanju nacionalne kulturne dediščine in identitete in pri odpravljanju napačnih ali namerno zgrešenih predstav s področja nacionalne zgodovine. Vsekakor bo dokončanje programa - nastanek obsežnega pregleda slovenske zgodovine v 5 knjigah - povečal vpliv na vsa omenjena področja. Ker smo Slovenci na tem področju zamudniki, saj kljub skoraj nepregledni historiografski produkciji nimamo sinteze nacionalne zgodovine, bo izvedba načrta zapolnila vrzel v naši kulturi, znanosti in na izobraževalnem področju. Upamo, da bo z novimi

konceptualnimi pristopi prispevala k bolj umirjenim, treznim in za veliko večino sprejemljivim pogledom na slovensko zgodovino od njenih začetkov do današnjega časa.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja, za objavo 5., 6. in 7. točke na spletni strani <http://sicris.izum.si/> ter obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v pisni obliki

Podpisi:

vodja raziskovalnega programa		zastopniki oz. pooblaščen osebe raziskovalnih organizacij in/ali koncesionarjev
Rajko Bratož	in/ali	Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta

Kraj in datum:

Ljubljana

8.4.2009

Oznaka poročila: ARRS_ZV_RPROG_ZP_2008/743

¹ Napišite kratko vsebinsko poročilo, kjer boste predstavili raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja ter rezultate in učinke raziskovalnega programa. Največ 21.000 znakov vključno s presledki (približno tri in pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

² Največ 3000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Samo v primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Navedite največ pet najpomembnejših znanstvenih rezultatov programske skupine, ki so nastali v času trajanja programa v okviru raziskovalnega programa, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, navedite, kje je objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote.

Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>.

PRIMER (v slovenskem jeziku):

Naslov: Regulacija delovanja beta-2 integrinskih receptorjev s katepsinom X;

Opis: Cisteinske proteaze imajo pomembno vlogo pri nastanku in napredovanju raka. Zadnje študije kažejo njihovo povezanost s procesi celičnega signaliziranja in imunskega odziva. V tem znanstvenem članku smo prvi dokazali... (največ 600 znakov vključno s presledki)

Zaključno poročilo o rezultatih raziskovalnega programa v obdobju 2004-2008

Objavljeno v: OBERMAJER, N., PREMZL, A., ZAVAŠNIK-BERGANT, T., TURK, B., KOS, J.. Carboxypeptidase cathepsin X mediates $\beta 2$ - integrin dependent adhesion of differentiated U-937 cells. Exp. Cell Res., 2006, 312, 2515-2527, JCR IF (2005): 4.148

Tipologija: 1.01 - Izvirni znanstveni članek

COBISS.SI-ID: 1920113 [Nazaj](#)

⁵ Navedite največ pet najpomembnejših družbeno-ekonomsko relevantnih rezultatov programske skupine, ki so nastali v času trajanja programa v okviru raziskovalnega programa, ki je predmet poročanja. Za vsak rezultat navedite naslov v slovenskem in angleškem jeziku (največ 150 znakov vključno s presledki), rezultat opišite (največ 600 znakov vključno s presledki) v slovenskem in angleškem jeziku, izberite ustrezen rezultat, ki je v Šifrantu raziskovalnih rezultatov in učinkov (Glej: <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/sif-razisk-rezult.asp>), navedite, kje je rezultat objavljen (največ 500 znakov vključno s presledki), izberite ustrezno šifro tipa objave po Tipologiji dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. Navedeni rezultati bodo objavljeni na spletni strani <http://sicris.izum.si/>. [Nazaj](#)

⁶ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si> [Nazaj](#)

⁷ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

⁸ Največ 4.000 znakov vključno s presledki [Nazaj](#)

⁹ Za raziskovalce, ki niso habilitirani, so pa bili mentorji mladim raziskovalcem, se vpiše ustrezen podatek samo v stolpec MR [Nazaj](#)

¹⁰ Vpisuje se uredništvo revije, monografije ali zbornika v skladu s Pravilnikom o kazalcih in merilih znanstvene in strokovne uspešnosti (Uradni list RS, št. 39/2006, 106/2006 in 39/2007), kar sodi tako kot mentorstvo pod sekundarno avtorstvo, in delo (na zlasti nacionalno pomembnim korpusu ali zbirki) v skladu z 3. in 9. členom istega pravilnika. Največ 1000 znakov (ime) oziroma 150 znakov (število) vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹¹ Navedite oziroma naštejite konkretne projekte. Največ 12.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹² Navedite konkretne projekte, kot na primer: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine ipd. in ne sodijo v okvir financiranja pogodb ARRS. Največ 9.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹³ Navedite objavo oziroma prevod (soobjavo) članov programske skupine strokovnega prispevka v slovenskem jeziku, ki se nanaša na povezavo znanja s slovenskim prostorom in za slovensko znanstveno terminologijo (Cobiss tip 1.04, 1.06, 1.07, 1.08, 1.09, 1.17, 1.18, 2.02, 2.03, 2.04, 2.05, 2.06). Napišite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), kratak opis (največ 600 znakov vključno s presledki), navedite, kje je objavljen/a (največ 500 znakov vključno s presledki) ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. [Nazaj](#)

¹⁴ Navedite objavo oziroma prevod (soobjavo) članov programske skupine, povezano s popularizacijo znanosti (Cobiss tip 1.05, 1.21, 1.22, 2.17, 2.19, 3.10, 3.11, 3.12). Napišite naslov (največ 150 znakov vključno s presledki), kratak opis (največ 600 znakov vključno s presledki), navedite, kje je objavljen/a (največ 500 znakov vključno s presledki), ter napišite ustrezno COBISS.SI-ID številko bibliografske enote. [Nazaj](#)

¹⁵ Komentar se nanaša na 18. točko in ni obvezen. Največ 3.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-ZV-RPROG-ZP/2008 v1.00a